

Ceny ogłoszeń
za wiersz milimetro-
wowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świę-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zastrzeżenie miejsca
dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Ad-
ministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
Teatralna 1a
Redakcji
Administracji

KRAKÓW
Biblioteka Jagellońska
Św. Anny 12

ODDZIAŁY:

KIELCE, Marsz Focha 26 (róg Sienkiewicza) tel. 13-78; BEDZIN, Malachowskiego 74; DABROWA, ul. 3-go Maja 14 i k.;
Jadwíg' (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELĄDZ, Miłowiecka N. 5 GRODZIEC, ul. Legionów tel. 71.

Powstańcy na przedpolach Madrytu

Artyleria ostrzeliwuje stolicę

LA CORUNA, 3. 11. PAT. Radio-
wy komunikat powstańcy donosi

Wielka mowa tronowa króla Edwarda

LONDYN, 3. 11. Dziś w południe
nastąpiło otwarcie nowej sesji parla-
mentu brytyjskiego. Król Edward po
złożeniu deklaracji wiary protestanc-
kiej odczytał mowę tronową, dłuższą
niż zazwyczaj.

Polityka mego rządu — mówił król
— między innymi opiera się w dalszym
ciągu na należeniu do Ligi Narodów.

Król zapowiedział poza tym za-
strzeżenie przepisów prawnych w sto-
sunku do osób czy organizacji zakło-
cających spokój publiczny

Pierwsze wyniki wyborów na prezydenta Ameryki

NOWY JORK, 3. 11. PAT. Pier-
wsze wyniki wyborów na prezydenta
Stanów Zjednoczonych otrzymano z
małego miasteczka Millsfield, gdzie na
12-tu elektorów, 5-ciu głosowało za Lan-
donem 2-eh za Rooseveltem, a 5-ciu
powstrzymało się od głosowania.

zbombardowaniu lotniska w Barcelo-
nie. Wiele hangarów i aparatów zostało
zniszczonych. Nad Madrytem eskadra
samolotów zrzucała ulotki, wzywające
ludność do poddania się. Inne samoloty
zbombardowały podmiasteczką miej-
scowość Alcalá de Henares, wyrządza-
jąc poważne szkody.

Pod Escuriale powstańcy zajęli
wszystkie punkty strategiczne, panują-
ce nad miastem. Na południe od Madry-
tu oddziały narodowe wkroczyły wezo-
raj do wsi Pinto i Fuen Labrada. Ta
ostatnia miejscowość oddalona jest od
Getafe o 5 km. Na odcinku zachodnim
powstańcy zajęli wieś Villa Vitioca
de Odon. W poniedziałek po południu
po raz pierwszy artyleria powstańcza
ostrzeliwała Madryt z pozycji, stoją-
cych pod Parja na południe od Ma-
drytu.

Do godz. 14-tej PAT. nie otrzymała
żadnych wiadomości o zdobyciu Ma-
drytu przez wojska powstańcze. Ostat-
nie wiadomości ze źródeł powstań-
czych donoszą, że powstańcy zbliżają
się do lotniska Getafe, znajdującego
się w odległości 12 km. od stolicy.

W sprawie poparcia zagranicy dla
rządu madryckiego plk. Yague oświad-
czył, że na powierzonym mu odcinku

frontu zdobyto wiele francuskich kara-
binów maszynowych, szereg tanków so-
wieckich oraz wielką ilość karabinów
meksykańskich i czechosłowackich. W
ręce powstańców wpadł również obóz
żywnościowy, w którym znaleziono
konserwy siewieckie, a m. in. i kawior.

Rewia wszystkich formacji wojskowych

przed marszałkiem Smigłym-Rydzem

WARSZAWA, 3. 11. W uznaniu od-
niesionych zwycięstw przy zdobywa-
niu niepodległości i ogromnych zasług
jakie dla narodu i państwa położył
Wódz Naczelny — następca I Marszał-
ka Polski Józefa Piłsudskiego, i dając
wyraz powszechnym pragnieniom na-
rodu i wojska — Pan Prezydent RP.
jako Najwyższy Zwierzchni Sił Zbroj-
nych, postanowił nadać Generalnemu
Inspektorowi Sił Zbrojnych gen. dyw.
Edwardowi - Smigłemu - Rydzowi go-
dność Marszałka Polski.

Wręczenie buławy marszałkowskiej
p. Generalnemu Inspektorowi Sił
Zbrojnych, będzie obchodzone w szcze-

Bomby izawiące w kinach

NOWY JORK, 3. 11. PAT. W po-
niedziałek wieczorem w pięciu kino-
teatrach na Broadway nastąpił równo-
cześnie wybuch bomb, napełnionych
gazem izawiącym. Bomby zapatrzone
zostały w urządzenia zegarowe. Sześć
osób odniosło rany. W dwóch kinach
wybuchy wśród widzów panika.

Wszystkie te kina należą do jedne-
go towarzystwa.

Ostatnia droga Ignacego Daszyńskiego

Wielotysięczne tłumy wzięły udział w pogrzebie

KRAKÓW, 3. 11. Pogrzeb sp. Ig-
nacego Daszyńskiego miał przebieg
bardzo uroczysty. Wzięły w nim ud-
ział wielotysięczne tłumy obywateli
z Krakowa i okolicy, delegacje z po-
szczególnych miast Polski, a między
innymi i z Zagłębia Dąbrowskiego.

O godzinie 14-ej trumna ze zwłoka-
mi Ignacego Daszyńskiego wyniesiona
została z sali kolumnowej domu gór-
ników na barkach murarzy, górników
i kolejarzy.

Przed domem górników przemówie-
nie wygłosił poseł Stańczyk podno-
sząc zasługi Zmarłego.

Następnie uformował się kondukt
żałoby. Na przedzie kroczyły organiza-
cje sportowe z czerwonymi i czarnymi
flagami. Następnie niesiono czerwone
i czarne żałobne chorągwie oraz kilka
dziesiąt wieńców, a między innymi od
wajewody krakowskiego, od Sejmu i
prezydenta Krakowa.

Za karawanem niesiono trumnę ze
zwłokami Daszyńskiego okrytą czerw-
nym sztandarem.

Trumnę nieśli członkowie PPS. i
górnicy w galowych strojach.

Za trumną postępowała rodzina
Zmarłego, a następnie woj. Gnoiński,
delegacje sejmu, posiowie i senatoro-
wie ziemi krakowskiej, delegat Mię-
dzynarodówki Socjalistycznej Soukup,
przewodniczący senatu republiki Cze-
chosłowackiej delegacje ze sztandara-
mi, kluby sportowe, stowarzyszenia, or-
ganizacje kombatanek i władze PPS.

Wzdłuż trasy, którą przechodził
kondukt płonęły latarnie okryte krepą
Marsze żałobne grało kilkudziesiąt or-
kiestr.

Przed magistratem prez. Kaplicki
pożegnał trybuna ludu.

Do konduktu przyłączył się prezy-
dent miasta oraz rada miejska.

Gdy kondukt zbliżył się do wiaduk-
tu kolejowego tuż obok dworca kolej-
owego odezwały się syreny parowozów.

Przy bramie cmentarza rakowieckie
go orkiestry odegrały hymn żałobny,
po czym przemówienia wygłosili: To-

masz Arciszewski, prezes Soukup, Jan
Kwapiński Niedziałkowski.

Przy pochylonych sztandarach zwł-
oki Daszyńskiego złożono do mogiły,
na której urósł szybko stos wieńców i
kwiatów.

Uroczystości pogrzebowe zakończo-
ne zostały o godz. 19-ej.

Krwawa strzelanina w Sosnowcu

Po przegranej procesie mąż strzela do żony i teścia — Trzy ofiary tragedii

Wczoraj o godzinie 4 po południu
na ul. 1 Maja w Sosnowcu w pobliżu
Sadu Okręgowego miała miejsce
krwawa strzelanina,
ofiara której padły trzy osoby.

Tragedja rozegrała się w następują-
cych okolicznościach.

W Sądzie Okręgowym odbyła się
wczoraj rozprawa pomiędzy 34-letnim
Ignacem Zakrętą zamieszkałym obec-
nie w Mińsku Mazowieckim a jego żo-
ną Władysławą, zamieszkałą przy-
swym ojcem Ignacym Gabrysiakiem z O-
strowa Wielkopolskiego.

Zakręta mieszkał poprzednio w
Sosnowcu. Przed trzema laty nastąpi-
ły między nimi nieporozumienia i
w końcu,

małżonkowie rozeszli się.

Zakrętowa zabrała z sobą córkę i
wyjechała do swego ojca, a jednocześnie
nie wystąpiła do sądu o przyznanie ali-
mentów.

Rozprawa ta odbyła się wczoraj w
Sądzie Okręgowym w Sosnowcu gdzie
zapadł wyrok zasądzaący od Zakręty
płacenie alimentów

na rzecz żony i dziecka.

Z sądu wyszedł Zakręta w towarzy-
stwie swego teścia Gabrysiaka i żony.

W pewnym momencie niespodziewa-
nie Zakręta wy dobył z kieszeni rewol-
wer i dwukrotnie wystrzelił do teścia,
raniąc go w podbródek i szyję.

Następnie skierował broń w stronę
swej żony, która począł uciekać
przezajłwie krzyżując.

Zakręta czterokrotnie wystrzelił do
żony nie trafiając jej jednak.

Natomiast jedna z kul trafiła w
prawą rękę przechodzącą w tym mo-
mencie ulicą 49-letnią Marianną Sa-
dowską, zamieszkałą w Sosnowcu przy
ul. Dębowej 49.

Zakręta począł uciekać w stronę
miasta.

W pogoń rzucili się przypadkowi
przechodnie i znajdujący się na ulicy
posterunkowy II komisariatu p. Wies-
nor, który wzywał uciekającego do za-
trzymania się.

Zakręta w odpowiedzi na wezwanie
wystrzelił do policjanta, wówczas po-
sterunkowy Wiesnor strzelił z rewol-

weru do uciekającego
raniąc go ciężko w bok.

Strzelanina na ulicy wywołała po-
płoch wśród przechodniów którzy kry-
li się po bramach.

Gdy ranny Zakręta upadł na chod-
nik, policjant odebrał mu rewolwer.

Ranną Sadowską przeniesiono do
pobliskiej apteki a Gabrysiaka i Za-
kręta umieszczono w pobliskim zakła-
dzie fryzjerskim.

Wezwane pogotowie przewiozło ran-
nego Zakręta do szpitala Ubezpieczal-
ni Społecznej w Sosnowcu, a ranną
Sadowską do szpitala miejskiego na
Pekinie, gdzie dokonana została ope-
racja wyjęcia kuli z ramienia.

Gabrysiak, który na szczęście został
lekkoranny, po opatrunku odjechał
wieczorem do Ostrowia Wielkopolskiego

Stan rannego Zakręty jest bardzo
ciężki i istnieje słaba nadzieja utrzy-
mania go przy życiu

Krwawy finał tragedii rodzinnej
wywołał wśród mieszkańców Sosnow-
ca duże poruszenie.

Brak zboża, mięsa, tłuszczów wszystko w Niemczech drożeje

Europa przeżywa falę drożyzny. Nad Sekwaną, Sprewą czy Wisłą, wszędzie obserwujemy jedno i to samo zjawisko, szczególnie niepokojące dla człowieka pracy — wszystko drożeje. Wzrasta cena bielizny, ubrania, wzrasta najdotkliwiej na budżetach ludzi pracy ciężaca pozycja niezbędnych artykułów spożywczych, chleba, mąki, kury, mięsa itp. Proces ten nie oszczędził również Rzeszy Niemieckiej, gdzie obok momentów koniunkturalnych złożyło się nań szereg warunków natury polityczno-gospodarczej, nadając mu formy ostrzejsze, niż w innych krajach.

Przeglądając sprawozdania rynkowe dzienników niemieckich, otrzymujemy dokładny obraz

trudności aprowizacyjnych Rzeszy.

Podaż zboża i ziemiopłodów utrzymuje się w granicach wyjątkowo szczupłych, nie odpowiadających nawet w przybliżeniu istotnemu zapotrzebowaniu.

Szczególnie dotkliwie dotyka się odzyskiwać

zupelny prawie brak jęczmienia browarnego.

oraz jęczmienia dla celów przemysłowych, zboża na paszę itp. Czasopiśmiernictwo orientacyjne dla cen ziemiopłodów i rozwoju rynku rolnego „Die Landwirtschaft“, będące organem niemieckiego urzędu aprowizacyjnego, obawia się, że w związku z zaznaczającym się coraz bardziej ograniczeniem podaży, kształtowanie się cen na rynku produktów rolnych i spożywczych może przybrać charakter katastrofalny dla szerokiego rzesz konsumentów i zmusić władzę do dalszego ograniczenia swobody prywatnego handlu. Obawy te, wyrażone najwięcej przed miesiącem, sprawdziły się w całej pełni. Na rynku podstawowych produktów spożywczych rozpoczął się wyścig cen,

przynosząc w rezultacie ustalenie oficjalnego cennika maksymalnego, które go przekroczenie grozi surowym karą. Po wprowadzeniu cennika oficjal-

nego na kartofle, produkty nabiałowe, nie wyłączając nawet mleka kondensowanego, przysłała obecnie kolej na mięsa i wyroby wędliniarskie. Ostatnią wojnę dotychczas ceny na cielęcinę (kłęby) zostały również cennikiem maksymalnym. Obecnie, na mocy nowego rozporządzenia ministra aprowizacji i rolnictwa, wprowadzono cennik oficjalny na wołowinę, wieprzowinę, szynki, słoninę, łój, smalec itp.

Cennik ten, w zależności od lokalnych warunków, jest różny i każdorazowo musi być zatwierdzony przez lokal-

ne instytucje kontroli cen, współdziałające z organizacjami gospodarczymi. Nowy cennik oficjalny obejmuje wszystkie gatunki mięsa, za wyjątkiem pierwszogatunkowego wołowego (krzyżowa i tp.) oraz baraniny. Przy ustalaniu cennika musiano jednak uwzględnić w wyższej, niż dotychczas, mierze, zanik podaży i podnieść w porównaniu z marcem 1936 roku ceny na wołowinę o 9 proc., a na wieprzowinę o 35 proc.

Jest to już oficjalne zatwierdzenie drożyzny.

NAPAD NA KOŁCHOZ

Obrazek z życia Ukrainy

O niecodziennym wypadku, świadczącym o wzrastającym wrzeniu na Ukrainie, donosi wychodzący w Charkowie organ partyjny „Komunist“.

Na jeden z kolchozów pod Mirhorodem w okręgu połtawskim napadł w nocy z 15 na 16 września oddział złożony z 100 chłopów ukraińskich, na czele których stała młoda kobieta w stroju kozackim.

Napad był wykonany tak sprawnie i błyskawicznie, że straż kolchozu wznowiona ze względu na wrzenie wśród ludności rolnej całej Ukrainy, przez oddział czechistów, nie miała nawet sposobności chwycenia za broń. W jednej chwili wszyscy zostali rozbrojeni i zamknięci w sali kolchozu, dokąd sprowadzono również kierownika kolchozu i obu jego pomocników. Nad uwięzionymi odbył się pod przewodnictwem kobiety, dowódcy oddziału sąd, który kierownika i jego pomocników oraz 4 czechistów skazał na karę śmierci przez rozstrzelanie. Skazanych wprowadzono z sali i

na dziedzińcu kolchozu rozstrzelano.

Resztę personelu zamknięto w jednym z zabudowań kolchozu. Następnie wezwano wszystkich członków kolchozu do odebrania zagrabionego dobra. Chłopi zabrali maszyny, bydło oraz zbiory i rozdziel-

ili między siebie. Następnie zabudowania kolchozu podpalono za wyjątkiem budynku w którym uwięziono część personelu z zarządu kolchozu. Grupa, ostrzeliwując się nadebrniętym w międzyczasie z pobliskiego Mirhorodu żołnierzom wycofała się w pobliskie lasy. Zarządzona natychmiast obława, w której wzięło udział wojsko i policja nie dała rezultatów.

„Komunist“ przypisują tę akcję nacjonalistom ukraińskim

wzywa władze, na których śmiały, dotychczas bodaj bezprzykładny masowy atak na kolchoz pod Mirhorodem zrobił olbrzymie wrażenie, do wyłożonej akcji przeciwko sprawcom napadu.

Czy posiadasz już
własny telefon?

Poczta instaluje telefon
bezpłatnie.

KRYZYS MAŁEJ ENTENTY

Polityka państw Małej Ententy wykazuje coraz większe, z trudem maskowane rozbieżności. Mnóżą się podróże i spotkania mężów, kierujących losami narodów środkowo-europejskich. Nie ustaje też dyskusja w prasie międzynarodowej.

Niedawno odbyła się rzekomo tajemnicza wizyta premiera rumuńskiego Tatarescu do Białogrodu. Premier jugosłowiański Stojadinowicz udał się następnie do Ankary. W Pradze natomiast witało z ostentacyjną wystawnością króla Karola II.

Ruch ten jest dowodem, że państwa środkowo-europejskie szukają nowej drogi dla swej polityki. Droga dotychczasowa bowiem okazała się zawodna. Koncepcja polityczna, jaką usiłowała narzucać Małej Entencie Praga, bankrutuje w sposób widoczny.

Dwa nowe fakty zadały jej cios bardzo poważny. Oto Belgia ogłosiła zbrojną neutralność, wycofując się z genewskich mrzonek o zbrojnym bezpieczeństwie, które wzbudzały takie nadzieje wśród polityków czeskich. A poza tym doszło do oficjalnego współdziałania niemiecko-włoskiego, przyczem między obu tymi mocarstwami nastą-

pilo zawieszenie broni w Austrii. Porozumienie to zwraca się przede wszystkim przeciw niebezpieczeństwu bolszewickiemu i uderza za tym w drugą zasadę polityki czeskiej, a mianowicie w stałe jej dążenie do związania państw Małej Ententy z polityką Sowiec.

Tymczasem przeciw nieustannym posunięciom filozofickim Pragi buntuje się coraz wyraźniej opinia Jugosławii oraz Rumunii. W Jugosławii nieufność wobec Sowiec istniała zawsze, choć polityka Białogrodu była w łonie Małej Ententy majoryzowana dopóty, dopóki dyplomacją rumuńską kierował p. Titulescu. Upadek tego polityka, który dokonał się pod wpływem wzmagającej się w Rumunii opinii antysowieckiej, zmienił zupełnie układ sił w obrębie porozumienia trzech państw środkowo-europejskich.

Wzrastają dziś bowiem objawy współdziałania rumuńsko-jugosłowiańskiego, które, rzecz znamienna zaznacza się szczególnie w przededniu każdego zetknięcia się polityków obu tych państw z politykami czeskimi. Białogród i Bukareszt usiłują z trudem przekonać do innej polityki Pragę, która znajduje się zatem w coraz większym odosol-

nieniu. Faktu tego nie zdołają zmienić holdy, składane tak ostentacyjnie królowi Karolowi II w stolicy Czech. Nie mogą go zmienić również z coraz bardziej podejrzaną na tarcywością podawane z Pragi komunikaty o „spoistości“ Małej Ententy.

Prawdą pozostanie, że jednym z filarów obecnej polityki czeskiej jest współdziałanie z Sowietami, gdy tymczasem na filarze tym nie chce się oprzeć ani Rumunia, ani Jugosławia. Co więcej, oba te państwa mają wyraźną pretensję do Pragi, że przez związek swój z Moskwą obarczyła Europę środkową niebezpieczną hipoteką sowiecką i spowodowała niejako współdziałanie państw bloku rzymskiego (Włochy, Węgry i Austria) z Niemcami, co dla Jugosławii zwłaszcza może okazać się bardzo niewygodne.

Do czego zmierza Rumunia i Jugosławia? Pod tym względem ogłasza się wiele nieścisłości w prasie światowej. Rumunia i Jugosławia istotnie nie chcą się wiązać z Sowietami, ale to nie znaczy, jak twierdzą różne pisma francuskie, by pragnęły „uzależnić się“ od Niemiec. Koła antysowieckie w Rumunii i Jugosławii stale protestują przeciw takim posądzeniom.

„Obozy Charakterów“ w Niemczech

Kierownictwo państwowe (Die Reichsführung) niemieckiego Związku Akademickiego postanowiło, w porozumieniu i współpracy z odpowiednimi czynnikami rządowymi oraz organizacjami samopomocowymi, stworzyć specjalny obóz, przeznaczony dla tych studentów, którzy wyróżniają się zdolnościami tak w pracy naukowej jak i ogólnie akademickiej.

W b. m. na tego rodzaju obozie, zorganizowanym w miejscowości Alphenhof, zgromadziło się 20 najzdolniejszych studentów całych Niemiec, wybranych uprzednio drogą specjalnego konkursu.

Zadaniem obozów jest odpowiednie wyrobienie charakterów młodzieży niemieckiej, a przez to stworzenie kadr, dowodzących swoimi kwalifikacjami moralnymi, naukowymi i politycznymi prawa objęcia stanowisk kierowniczych Trzeciej Rzeszy.

Polityczne oblicze powstania hiszpańskiego

Powstańcza armia hiszpańska opiera się zasadniczo na trzech grupach politycznych, a mianowicie na monarchistach, na CEDA (Confederacion Española de Derechas Autonomas) oraz na „Falangie“ (org. faszystowska). Wszystkie te ugrupowania, jako platformę współdziałania, uważają za taką z „Frontu Popularnego“ (front ludowy) a ściślej mówiąc z komunistami oraz anarchistami, kierowanymi z zewnątrz, operującymi na zasadach nacjonalistycznego katolickiego charakteru Hiszpanii.

Walka polityczna rozpoczęła się w r. 1931. Opozycja prawicowa wystąpiła przeciwko regionalnej autonomii, tendencji socjalizacji kraju oraz przeciwko rosnącemu dalszym reformom. Równocześnie faszyci zaczęli głosić hasła nacjonalistycznej, korporatywnej Hiszpanii. Wybory w dn. 16 lutego 1936 r., przynoszące zwycięstwo „Frontowi Lud.“, skłaniają wszystkie te trzy ugrupowania polityczne do współdziałania, a następnie do oficjalnego poparcia powstańców, za którymi opowiedziały się prawie całe armie

moce.

Natomiast faktem jest, że idea utrzymania niezależności i równowagi zarówno wobec Moskwy, jak i wobec Berlina wzrasta wśród państw środkowo-europejskich, które stanowią część niezależnego od mocarstw wału, idącego od krajów skandynawskich i bałtyckich poprzez Polskę aż do Francji. W Rumunii idea ta wyraża się w chęci ożywienia sojuszu z Polską. W Jugosławii między innymi w poszukiwaniu coraz bliższych stosunków z Turcją, jakby dla zaznaczenia, że przed Białogrodem stoją inne jeszcze ewentualności, nie tylko czeskie.

W pokojowym tym wale jedyny wyjątek stanowią Czeszy związane jednostronnie z Sowietami i żyjące wciąż genewskimi złudzeniami.

Czeska koncepcja Małej Ententy będzie też coraz trudniejsza do utrzymania. Wciąż ona bowiem pośrednio państwa środkowo-europejskie we współczesne walki jakby owe dawne „religijne“ czego kraje te słusznie się obawiają, a poza tym nie pozwala im być sobą w obliczu prób dzielenia Europy na dwa bloki, poddane woli takich, czy innych mocarstw.

